

Становище
по дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор”
в СА „Д. А. Ценов” – Свищов

Изготвил становището: доп. д-р Иван Борисов Канни, с научна специалност 05 02 18, член на научното жури по заповед №923/02.10.2017 на ректора на СА „Д. А. Ценов” – Свищов

Автор на дисертационния труд: Галя Павлова Георгиева, Д010214134

Тема на дисертационния труд: Ефективност на европейското финансиране в България

I. Общо представяне на дисертационния труд:

1. Предмет на изследването са инструментите за ефективното и рационално управление на средствата, предоставени от ЕС по оперативните програми

2. Цел и задачи на изследването – целта на дисертационния труд да се представи значимостта на въздействието на европейското финансиране в България чрез извършване на количествен и качествен анализ на средствата по оперативните програми през първия програмен период (2017-2013). На основата на констатациите и изводите от анализа, за да се формулират насоки за оптимизиране ефективността на европейското финансиране през новия програмен период (2014-2020)

3. Обем и структура – дисертационният труд е с обем от 260 страници: въведение, три глави и заключение, библиографска справка и приложения. Обемът и структурата на дисертационния труд съответстват на целите на изследването и преследваните резултати.

В целия си обхват изследването се характеризира с последователност, компетентност и отговорност. Тези обстоятелства са предпоставка за положителните резултати в изследователската част на работата и обективността на изводите и проектните решения в глава трета.

II. Препенка на формата и съдържанието на дисертационния труд.

Дисертационният труд е посветен на значим за националната финансова система проблем. Неговата актуалност и значимост произтичат от мястото, ролята и значението на европейските фондове, които обективно са основен източник на средства за

финансиране на инвестициите и на политиката за преодоляване на различията в икономическото развитие на регионите на страната.

В теоретико-познавателен план авторът извежда обобщен и многоаспектен профил на европейското финансиране и аргументира ролята му в развитието на страните-членки на Европейския съюз; определя ролята му на процес на подкрепа на пропорционалната и балансирана интеграция на страните-членки чрез бюджета на ЕС.

Анализирани са основните инструменти на европейското финансиране като финансови механизми за реализиране на общите политики на ЕС. Предвид широката обхватност на сферите и областите на общите политики на ЕС авторът ги разполага в две основни категории:

- Политика на солидарност, включваща регионалната политика и сближаване, общата селскостопанска политика и социалната политика
- Политика за иновации, включваща политиките за иновации и енергетика

Изведени са целите, приоритетите и основните предизвикателства пред България със Стратегия Европа 2020, които чрез активното сътрудничество от страна на ЕС следва да бъдат постигнати и преодоляни. Извършен е обстоен анализ на ефективността на европейското финансиране през първия програмен период по икономически райони. Основа за анализа са изброените от автора икономически и демографски показатели и усвоените средства по приложимите оперативни програми. Направени са съществени за финансовото управление на средствата изводи и предложения. Най-съществените от тях са:

- Преодоляване на различията между регионите не може да се постигне само със средствата на оперативните програми, а и с подкрепата на икономическите агенти на местната икономика
- За преодоляване слабостите и грешките по договарянето, усвояването и контрола на средствата по оперативните програми са необходими решителни методологически, административни и политически мерки

В глава трета на дисертационния труд авторът представя практико-приложните аспекти на изследването. По собствена методика разработва и осъществява анкетно проучване относно ролята и значението на европейското финансиране за икономическата активност на респондентите по оперативните програми и за очакваните от тях резултати. Броят на участниците в анкетата и анкетните карти 75% доказва нейната достоверност и активната позиция на адресатите.

Посредством SWOT анализ са изведени основните фактори, влияещи на ефективността на европейското финансиране и етапите на тяхното приложение в инструментариума на оптимизацията.

Дисертацията е написана в добър стил и професионален език, които са аргументи в полза на теоретичната и професионална подготовка на автора.

Използваните методи на изследване: методът на анализ и синтез, графичният метод, статистико-математическите методи, методът на анкетата и SWOT анализа са условията за аргументираните изводи и научни решения и препоръките за практиката.

Теоретичните изследвания, аналитичният подход и резултати от изследването са представени разбираемо, логично и прецизно. Литературните източници са използвани коректно и прецизно.

Авторефератът е подготвен добросъвестно в достатъчен обем и достоверно представят структурата и обхвата на дисертационния труд.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Научните изследвания, практическите проучвания и анализът на емпиричните данни, представени в дисертационния труд позволяват да се формулират следните научни и научно-приложни приноси:

1. Синтезиран е обобщен многоаспектен профил на обекта на изследване и е предложена авторова дефиниция на понятието „европейско финансиране“. Разработена е авторова класификация на основните инструменти на европейското финансиране.
2. На основата на сравнителен анализ е осъществена съпоставка на приоритетните области на интервенция през двата програмни периода (2007-2013, 2020-2014), дефинирани в оперативните програми и е разкрита необходимостта от пренасочване на финансирането към ключови проблеми, въздействащи в най-голяма степен върху ефективността на европейското финансиране.
3. Въз основа на специално подбран за целта авторов инструментариум от 10 финансово-икономически показатели е оценено икономическото състояние на шестте планови региона на страната в началото и края на програмния период. Посредством методите на регресионния анализ е доказано влиянието на европейските средства върху националната икономика.

4. На основата на авторово анкетно проучване сред селектирани 5 групи бенефициенти на европейски средства е извършена обективна оценка на ефективността от европейското финансиране, установени са нагласите на бенефициентите и са изведени основните проблеми при кандидатстването, усвояването и при управлението на предоставените средства.
5. Чрез инструментариума на SWOT анализа са очертани положителните и отрицателните ефекти от европейското финансиране в България и са изведени допълнителните възможности и рискови през страната ни през втория програмен период. На основата на получените резултати са направени препоръки към всички участници в процеса на управлението на европейски средства с цел повишаване ефективността на европейското финансиране в България през програмния период 2014-2020 год.

IV. Въпроси по дисертационния труд.

Тематично по структура и обхват дисертационният труд напълно удовлетворява моите очаквания. Въпреки това поставям следния въпрос:

1. Можете ли да коментирате разпределението на европейското финансиране за България, Чехия, Унгария, Латвия, Литва по приложение №4 на дисертацията.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение.

Докторантът е представил добросъвестно и с компетентност и отговорност изготвен дисертационния труд, посветен на актуален за финансовата наука проблем

Темата на дисертацията, структурата и обхвата на изследването и логическата последователност на изложението, методическите похвати и обосновката на изводите са доказателство за теоретичната подготовка, научните познания и практическия опит на докторанта. Постигнати са значими научни и научно-приложни резултати, приложими в практиката и в по-нататъшната работа на дисертанта.

Всичко това ми дава основание за изцяло положителната оценка на работата и качествата на дисертанта. Затова предлагам на почитаемото научно жури да даде своя положителен вот за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ на Галия Павлова Георгиева.

Дата: 8 ноември, 2017

Изготвил становището: доц. д-р Иван Канин

